

Region Hovedstaden
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

Dato
XX. maj 2024

Sagsnr.
01.09.10-P17-1-24

**CENTER FOR BY OG
LANDSKAB**

Ideer og forslag til Råstofplan 2025

Frederikssund Kommune finder det positivt, at hovedspørgsmålet som Regionen stiller i sin indkaldelse af ideer og forslag til Råstofplan 2025 er: "Hvordan sikrer regionen med sin råstofplanlægning og administration af råstofloven en mere bæredygtig råstofforsyning?"

Det er kommunens opfattelse, at råstofplanlægningen er meget langt fra at være bæredygtig i dag, og at der er et behov for en række markante ændringer af råstofplanlægningen:

1. Der er behov for en hurtig omstilling af råstofreguleringen, der fremmer alternativer til gravning og transport f.eks. øget genanvendelse af råstoffer og stabilisering af jord.
2. Der er behov for at ændre rammerne for råstofplanlægningen. Råstofplanlægningens nuværende snævre fokus på at tilvejebringe tilstrækkelige mængder af råstoffer betyder, at der udlægges graveområder, som giver flere samfundsmæssige tab end gevinster. Der tages ikke rimelige hensyn til byudvikling, eksisterende byers attraktion, ejendomsværdier, vejplanlægning, landskaber, turisme, friluftsliv, solcellepotentialer m.m. Det kan løses ved at give kommunerne mulighed for, at indbringe en uenighed med en region om råstofplanlægningen for den ansvarlige minister efter planlovens § 29. I råstofplan 2020 besluttede regionen, at en del af et særligt værdifuldt landskab omkring Skovbakken skulle graves væk. De landskabsværdier, som kommunen beskytter gennem sin landzoneadministration, kan på den måde tilsidesættes med et pennestrøg af regionen og kommunen står tilbage med de utilfredse grundejere, som ikke kan forstå, hvorfor kommunen beskytter landskaber med en restriktiv landzonepraksis, som Regionen efterfølgende bare kan beslutte at ødelægge. Råstofplanlægningen i Region Hovedstaden tager heller ikke rimelige hensyn til den kommunale vejplanlægning. Den åbner mulighed for at grave det terræn væk, som Frederikssund kommune har planlagt at anlægge en vej på. Når vejen en gang skal etableres skal kommunen således fylde råstoffer i det hul, som råstofplanlægningen har skabt. At udgrave råstoffer og senere fylde det samme areal op med

Torvet 2
3600 Frederikssund

Telefon 47 35 10 00 /m ob
il 40 19 12 70

www.frederikssund.dk

CVR-nr.: 29 18 91 29

Bank 4319-3430270303

Telefontid:

Mandag 09.00 - 14.00
Tirsdag lukket
Onsdag 09.00 - 14.00
Torsdag 09.00 - 14.00
Fredag 09.00 - 12.00

Se øvrige åbningstider
på www.frederikssund.dk

råstoffer igen er der ingen fornuft i. Kommunen har klageadgang efter råstofloven, men denne klageadgang omfatter efter klagenævnets praksis ikke skønsmæssige spørgsmål, så kommunen har ikke mulighed for ved en klage at få efterprøvet afvejningen mellem den kommunale planlægning for veje og landskaber mv. og regionens planlægning for råstofgravning, som er det, der er behov for at kunne efterprøve. En indsigelsesmulighed efter planlovens § 29 vil sikre, at råstofinteresserne afvejes mod de øvrige interesser i det åbne land i en helhedsbetragtning.

3. Den nuværende råstofplanregulering vægter hensynet til grundejere og beboere alt for lavt. Råstofplanlægning og -gravning går hårdt ud over naboerne, som generes med støj, trafik og støv og samtidig stavnsbinder den borgerne, som ikke kan sælge deres ejendom, når de er - eller har udsigt til at blive - nabo til en grusgrav. Den 10-årige tidsbegrænsning af gravetilladelser, som burde give et minimum af beskyttelse for borgerne, giver endvidere ikke en reel beskyttelse, da det er helt normalt at tilladelserne fornys, når tidsbegrænsningen nærmer sig udløb. I nogle tilfælde tillades endda at grusgrave indrettes med handelsplads og tilkørsel af råstoffer udefra, som kan holde grusgraven i gang i rigtig mange år.
4. Forestillingen om en regional selvforsyning med råstoffer som er indbygget i råstoflovgivningen er uhensigtsmæssig. Region Hovedstaden er tæt befolket, har stor byggeaktivitet og det åbne land er en begrænset ressource. Det giver ikke mening, at denne region, hvor natur og rekreative værdier er mest pressede, skal være den region, hvor de tilbageværende værdier ødelægges hurtigst af råstofgravning.
5. Graveområder ødelægger landskabsværdier og der sker ingen kompensation til lokalområdet. Det burde som minimum kræves, at graveområder efter at grusgravningen er lukket skulle bidrage med nye værdier, som kompensation for de tabte landskabsværdier f.eks. i form af krav om, at ejeren reetablerer graveområdet til et offentligt tilgængeligt naturområde.
6. Der er råstofgravearealer i Frederikssund Kommune, der har været udpeget i råstofplanlægningen i over 40 år, uden at de er udgravede. Det gælder nok især områder, hvor råstofkvaliteterne ikke er de allermest efterspurgte. Sådanne områder bør tages ud af råstofplanlægningen igen, så de ikke bare henligger som en blokering for kommunal planlægning. I områder, hvor Regionen evt. mener at råstofressourcen er vigtig at fastholde, bør der åbnes for at kommunerne kan give mulighed for, at de også kan anvendes til andre formål – f.eks. solcelleanlæg eller skovrejsning. Derved kan der åbnes for at grundejeren får mulighed for at anvende sine arealer på den samfundsmæssigt mest givtige måde – til råstofgravning eller til solceller eller skovrejsning, hvis det er mere fordelagtigt.

Frederikssund Kommune skal videre påpege, at råstofplan 2020 gav Frederikssund Kommune en urimeligt stor andel af regionens udpegning af råstofgraveområder. Der blev udpeget omtrent lige så store gravearealer i Frederikssund Kommune, som i resten af Regionens 29

kommuner tilsammen med væsentlige skadevirkninger på kommunens landskaber til følge.

Frederikssund Kommune forudsætter på den baggrund, at der i Råstofplan 2025 foretages en revision af planlægningen, hvor der ikke udpeges yderligere råstofgraveområder i kommunen, men tværtimod tages råstofgraveområder ud i kommunen.

Venlig hilsen

Tina Tving Stauning
Borgmester

Kirsten Weiland
Formand Plan og teknik

UDKAST